

begyndte som Øhavn, kunne ende som en landfast Havn. At Mellemrummet mellem Havnen og Kysten opgrundes, bevirker atter, at Strømmen tvinges uden om Øhavnen og aflejrer Sandet uden for denne eller kaster det ind igennem Havnens Munding. Det er derfor af største Vigtighed at komme paa det rene med, hvilket Forholdet i saa Henseende bør være, saa at man kan være sikker paa, naar man bygger en Øhavn, at man da lægger den saa langt ud, at disse Ulemper ikke fremkomme. Af disse Forhold følger atter, at en holdbar Øhavn kræver, at man kommer ud paa større Dybder end ved Anlægget af en landfast Havn. Hvad nu specielt angaar Spørgsmaalet om en Øhavn ved Skagen, har det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds fremhævet, at det i Kommissionsbetænkningen er udtalt, at den Ingeniør, som havde projekteret en Øhavn, har beregnet Bekostningen til omtrent $1\frac{3}{4}$ Mill. Kr., og at Kommissionen har bemærket, at efter dens Opfattelse vilde Anlægget af en landfast Havn i hvert Fald neppe blive dyrere end en Øhavn. Det ærede Medlem drog heraf den Slutning, at Bekostningen maatte antages for begge disse to Arter af Anlæg at blive omtrent den samme, saa denne Side af Sagen kunde ikke blive afskrækkende med Hensyn til at foretrække Øhavnen. Angaaende denne Bemærkning af Kommissionen er jeg bleven oplyst om, at det ikke stiller sig ganske saaledes. Kommissionens Udtalelse er meget kortfattet, og jeg erkender, at saaledes som det ærede Medlem opfattede den, ligger det ikke fjernt at opfatte den. Men Forholdet er det, at den Beregning, Kommissionen har foretaget med Hensyn til Bekostningen ved en Øhavn, kun er gaaet ud paa at udregne, hvad den af den nævnte Ingeniør projekterede Havn vilde koste, saafremt Enhedspriserne for Anlægget vare de samme som de Enhedspriser, der vare benyttede ved Beregningen af Bekostningerne ved den landfaste Havn. Naar da det Øhavnsprojekt, som forelaa, beregnedes efter disse Enhedspriser, vilde Udgiften komme til at stige fra $1\frac{3}{4}$ Mill. til noget som 2,200,000 Kr., hvilket omtrent blev den samme Sum som beregnet for den landfaste Havn.

Men anderledes vil Forholdet stille sig, hvis man, foruden at benytte samme Enhedspriser, tillige vil gaa ud fra Konstruktioner af samme Styrke for begge Anlæg. Øhavnen var beregnet med lettere Konstruktioner end den landfaste Havn. Hvis man bygger den lige saa stærk, naar man for Øhavnen til en Pris af $2\frac{3}{4}$ Millioner. Men yderligere efter de Undersøgelser, som senest ere foretagne af Vandbygningsvæsenet, vil det formentlig være nødvendigt at lægge en Øhavn ved Skagen et Stykke længere ud end paatænkt i den oprindelige Plan, som forelaa for Kommissionen, og naar dette viser sig nødvendigt, vil efter et dog kun rent foreløbigt Overslag Bekostningen stige til $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr., altsaa det dobbelte af den Sum, der i Lovforslaget er beregnet for den landfaste Havn. Jeg giver disse Tal under alt Forbehold; om de holde Stik, kan jeg saa nøje som muligt lade gaa efter af de Teknikere, som staa til min Raadighed. Men foreløbig synes det, at hvis Anlægget skal holdes inden for den Sum, som er forudsat i Lovforslaget, bliver det neppe muligt at tilvejebringe en brugbar og holdbar Øhavn. Med Hensyn til de Betæneligheder, som ere fremkomne angaaende den landfaste Havns Evne til at kunne holde sig fri for Tilsanding, kan jeg ikke andet end gentage, at den Frygt, der næres i saa Henseende, efter alt, hvad der foreligger, er overdreven, og sikkert er det, at de Betragtninger, der anstilles, for en stor Del hvile paa Erfaringer, hentede andetsteds fra, hvor Forholdene ikke stemme med det, hvorom der her er Tale. Naar man nævner saadanne Havneanlæg som Gilleleje og Hornbæk eller den tidligere landfaste Havn ved Hundested som afskrækkende Vidnesbyrd for, at landfaste Havne kunne sande til, saa er det Eksempler, som aldeles ikke høre hjemme i denne Sammenhæng. Disse Smaahavne, som for Resten Statens Vandbygningsvæsen slet ikke har haft noget med at bestille, men som ere anlagte af Befolkningen paa Stedet, efterhaanden som man mente at ville forsøge at skaffe sig en Havn, lide alle af den kapitale Mangel, at de ligge inde paa den flade Kyst og ikke ere komne ud paa den Dybde, som er nødvendig for at en landfast Havn overhovedet skal kunne holdes